

AD 535

РАЗУЗНАВАНЕ И КОНТРАРАЗУЗНАВАНЕ

Приета: Прот. № 20 от 26.03.2013 г., изм. прот. № 15 от 24.06.2016 г.; изм. прот. №4 /29.11.22 г. на УНС-ЦЮН

Лектор: Проф. д.н. инж. Йордан Начев

АНОТАЦИЯ

Ролята на специалните служби за успешното информационно осигуряване на държавата е голяма. Тези служби са незаменими в оформяне на вътрешната и външната политиката на държавата. В настоящия период на регионална и глобална интеграция значението на специалните служби непрекъснато ще нараства при решаване на проблемите на обществото и на някои общи цивилизационни въпроси. Засилващите се тенденции на международно сътрудничество в областта на сигурността изискват повишаване на културата и познанията на младите специалисти в тази доста специфична сфера на дейност.

В курса „Разузнаване и контраразузнаване“ предмет на изучаване са въпросите отнасящи се до институиране, организиране и функциониране на специалните служби на национално ниво в условията на пазарна икономика. Необходими промени по отношение на координация, приоритети и т.н., разлика между специални служби и служби за сигурност, средства и методи, използвани от разузнавателните и контраразузнавателните институции, контрол върху специалните служби и т.н. Тази тематика се обхваща от дисциплината „Разузнаване и контраразузнаване“.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Целта е студентите да придобият достатъчно ясна представа за различните сфери на дейност на специалните служби, да могат да разграничават техните задачи и отговорности в гарантиране на сигурността и опазване на основните ценности на българското общество и националната държава.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината не изисква предварителна подготовка освен общообразователната.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Администрация и управление на системата на националната сигурност	Задължителна	5						25	25	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Системата за информационна сигурност като елемент на националната сигурност. Специални служби и служби за сигурност. Място на специалните служби в системата на националната сигурност.

Тема 2. Задачи и отговорности на специалните служби. Видове специални служби.

Тема 3. Разузнавателна общност: понятие, структура и функции. Разузнавателни общности на някоя държава.

Тема 4. Ползватели на разузнавателната информация. Организация и ефективност.

Тема 5. Видове разузнаване и направления на разузнавателна дейност.

Тема 6. Структура на една разузнавателна служба и организация на нейната дейност.

Тема 7. Примерни структури и организация на дейността на някои национални разузнавателни институции.

Тема 8. Взаимодействие между разузнаване и контраразузнаване при опазване на културните ценности. Тенденции в условията на глобализация

Тема 9. Средства и методи на специалните служби за придобиване на информация относно културно-историческото наследство на страната.

Тема 10. Организация и администриране на разузнавателната дейност зад граница и на територията на страната.

Тема 11. Особенности и тенденции в дейността на спецслужбите през периода на глобализация.

Тема 12. Частно и държавно разузнаване. Общи положения и различия. Частното разузнаване като елемент от системата за национална сигурност.

Тема 13. Методи за изучаване и проникване в обекта на разузнаване.

Тема 14. Контрол върху специалните служби в страните с развита демокрация.

Тема 15. Необходимост от координация в дейността на спецслужбите. Особенности.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Знанията и уменията на студентите се оценяват чрез семестриален изпит, който е писмен и представлява открит тест - отговор на няколко поставени въпроса. Изискват се отговори на всички въпроси в теста, а не на избрана от студента част. Оставен без отговор въпрос се оценява със „Слаб“.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

На български език

1. Начев Й., Вербовка и агентура, КК “Труд”, С., 2000
2. Начев Й., Вербовка, агентура, разузнаване, КК “Труд”, С., 2006
3. Начев Й., Още нещо за разузнаването, “Военен журнал”, том 105, № 6, 1998, стр. 54-58

4. Начев Й., Разузнавателни доктрини на XXI век, КК "Труд", С., 2013
5. Начев Й., Разузнаване на религиозна основа, Университет по библиотекознание и информационни технологии, 2011 г.
6. Стоянов Ж., История на шпионажа, И-во "Албатрос", С., 1998
7. Андрию К., Гордиевски О., КГБ: поглед отвътре, И-во "Факел", С., 1992
8. Букхайт Г., Анонимната власт, И-во "Лик", С., 1998
9. Еенбоом Е.Ш., Атгерер Дж., Мръсните трикове на икономическия шпионаж, "Антлантис", С. 1995
10. Островски В. Хой К., Мосад /по пътя на измамата/, Атика, С., 1994.
11. Сун Дзъ, Изкуството да побеждаваш, Хомо Футурос, С., 1993
12. Тофлър А., Трусове във властта, Народна Култура, С., 1996

На чужди езици:

1. Bergier J., A Espionagem Cientifica, Edicao "Livros do Brasil", Lisboa
2. British and American Approaches to Intelligence, Edited by K.G.Robertson, Macmillan Press Ltd.,NY,1987.
3. Ranelagh J.,The Agency: the rise and decline of the CIA, Simon & Shuster, Inc.,NY, 1987
4. Viviani A., Servizi segreti italiani, And Kronos Libri s.r.l.,Roma,1985
5. Woodward B., Veil - The Secret Wars of the CIA 1981-1987, Simo & Schuster, NY, 1987.

2016 г.